

TÜRKİYE VARLIK FONU'NDAN SANAYİCİYE SÖZ

İSO'nun şubat ayı meclis toplantısına katılan TVF Genel Müdürü Arda Ermut, **sanayicilere** 'yatırımlarınızda yanınızdayız' mesajı verdi. Türkiye'nin stratejik işbirliğine gittiği ülkelerdeki yatırımları destekleyeceklerini söyleyen Ermut, "Suriye, Irak, Libya ve diğer Afrika pazarlarında önemli gelişmeler olacağını düşünüyoruz. Özellikle de özel sektörün adım atmakta zorlandığı yerlerde 'öncü rol' oynayarak önünüzü açıcı adımlar atacağız" dedi.

EKONOMİ SERVİSİ

İSTANBULLU **sanayicilerin** dünkü şubat ayı olağan meclisine Türkiye Varlık Fonu (TVF) Genel Müdürü Arda Ermut'un açıklamaları damga vurdu. **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan**'ın, dünyada varlık fonlarının **sanayinin** dönüşümünü hızlandıran, teknoloji ve bilgi-yoğun sektörleri destekleyen 'stratejik bir kalkınma aracı' olarak konumlandırıldığına dikkat çekmesi ve 'TVF'nin yalnızca bir finansman aracı değil, güvenilir bir yol arkadaşı olabileceğini' söylemesi üzerine Ermut, **sanayicilere** "Her zaman yanınızdayız" mesajı verdi. "Uygun koşullar oluştuğunda, stratejik olarak anlamlı fırsatlar ortaya çıktığında yurtdışında yatırım yapma yetkimizi, kullanabilecek durumdayız"

diyen Ermut, "Bundan sonraki dönemde sizler gibi yatırımcılarımızın yurtdışında atacakları adımlarda yanlarında güvenilir bir ortak olarak bulunmayı planlıyoruz" ifadesini kullandı.

SURİYE, IRAK VE LIBYA VURGUSU

Son dönemde küresel ekonomide artan belirsizlik nedeniyle finansmanın daha önemli hale gelmeye başladığının da altını çizen Ermut, "Yatırımcılarımızın arkalarında bir varlık fonu ya da ülkelerinin finansman desteğiyle oralarda bulunmalarının çok daha farklı bir etki yarattığının farkındayız. Git gide varlık fonumuzun bu rolü de oynayabileceği bir yapıya kavuşmasını arzu ediyoruz. Kuruluş vizyonumuz ve kanun gereği buna bir engel yok.

TÜRKİYE VARLIK FONU GENEL MÜDÜRÜ ERMUT İSTANBULLU SANAYİCİYLE BULUŞTU

Erdal Bahçivan

Arda Ermut

Ender Yılmaz

Yurtdışına yatırımlar yapma noktasında adım atacak durumdayız" dedi. Ancak Ermut, bu adımları ülkeler arası kurulan stratejik ilişkiler doğrultusunda atabileceklerinin de altını çizdi.

Ermüt, şöyle devam etti: "Siyasi istikrarın biraz daha pozitif anlamda artmasıyla birlikte Suriye, Irak, Libya'da, Afrika pazarlarında önemli gelişmeler olacağını düşünüyoruz. Sizlerin orada atacağı adımlarda varlık fonu her zaman yanınızda, destekleyici olacak. Özellikle bazı sektörlerde, özel sektörün adım atmakta zorlandığı yerlerde bir nevi öncü rol oynayarak sizlerin önünüzü açıcı rolü oynamak istiyoruz. Yönetim kurulumunuzun onayları doğrultusunda ve Türkiye'nin stratejik önemli gördüğü alanlarda özel sektörle hareket ederek bu adımları atmaya arzu

ediyoruz."

İSO: ÖZEL SEKTÖRÜN YERİNE GEÇMEYİN

Erdal Bahçivan'ın ise "Beklentimiz, Varlık Fonu'nun özel sektörün yerine geçmeyen, ama onunla birlikte hareket eden, riskleri paylaşan ve uzun vadeli dönüşümü mümkün kılan tamamlayıcı bir stratejik aktör olarak konumlanmasıdır" ifadeleri öne çıktı. "Bu sürecin serbest piyasa ilkeleriyle uyumlu, özel sektörün dinamizmini destekleyecek ve uzun vadede sürdürülebilirliği esas alan bir zeminde yürütülmesi büyük önem arz ediyor" diyen Bahçivan, "**Sanayiye** nitelikli bir sıçrama yapabilmesi, kamu ile özel sektörün aynı vizyon etrafında, aynı uzun vadeli perspektifle buluşmasından geçiyor" ifadelerini kullandı.

Sanayicilerden
Varlık Fonu'na
paydaşlık önerisi

ERDAL BAHÇIVAN

SANAYİNİN
teknoloji odaklı
yapısal dönüşü-
mü için gereken
finansman
ihtiyacına dikkat
çeken İstanbul
Sanayi Odası
(ISO) Başkanı **Erdal Bahçivan**, Türkiye Varlık Fonu'na (TVF) 'paydaşlık' önerisinde bulundu. Özel sektörün üstlenmekte zorlanacağı risklerin paylaşılmasının önem taşıdığını belirten Bahçivan, dönüşüm için kamu-özel işbirliğine dayalı bir çerçeveye ihtiyaç olduğunu belirtti. **Hülya K.ORUÇOĞLU/SÖZCÜ**

“Sanayi dönüşümünde TVF kaldıraç olacak”

İSO'nun bu ayki olağan toplantısına TVF Genel Müdürü Arda Ermut da konuk oldu. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, “TVF'nin uzun vadeli bakış açısı ve güçlü bilançosu sanayimiz için önemli bir kaldıraç işlevi görecektir” diyerek stratejik beraberlik vurgusu yaptı

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO)
Meclisi'nin şubat ayı olağan toplantısı 'Değer Yaratma, Stratejik Yatırımlar ve Sürdürülebilir Kalkınma Açısından Türkiye Varlık Fonu'nun Üretim Hayatımız Açısından Önemi' ana gündemi ile gerçekleştirildi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıya, Türkiye Varlık Fonu Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi Arda Ermut da konuk oldu. Türkiye'nin azımsanamayacak güçte bir sanayi alt yapısı olduğuna dikkat çeken Bahçıvan, “Son yıllardaki iyileşmelere rağmen sanayimiz halen ağırlıklı olarak düşük ve orta-düşük teknolojiye dayalı bir yapıya sahip. 2024 itibarıyla imalat sanayi girişim-

lerinin yüzde 87'si, istihdamın yüzde 77'si, cironun ise yüzde 70'i düşük ve orta-düşük yoğunluklu sanayilerde toplanmış durumda. Daha da önemlisi, sanayimizin uzun yıllar taşıyıcı kolonu olmuş bazı sektörlerimiz, son dönemde sıkı para politikaları, döviz bazında artan maliyetler ve bir dizi yapısal sorun nedeniyle rekabet gücü sıkıntıları yaşıyor. Bu sektörlerde varlık ve iddialarımızı sürdürmemizin yolu, teknoloji açığımızı kapatarak yüksek katma değer odaklı yapısal dönüşümü başarmamızdan geçiyor. Bu artık bir tercih değil; dış kırılacakları azaltmak ve sürdürülebilir bir kalkınma patikasına girmek için tarihi bir zorunluluk olarak kendini dayatıyor” ifadelerini kullandı.

‘Yol arkadaşı’ vurgusu

“Sanayi sektörümüz adına Türkiye Varlık Fonu'ndan beklentimizi açık bir şekilde dile getirmek istiyorum” diyen Bahçıvan, şöyle devam etti: “Beklentimiz, Varlık Fonu'nun özel sektörün yerine geçmeyen, ama onunla birlikte hareket eden, riskleri paylaşan ve uzun vadeli dönüşümü mümkün kılan bir ortak olarak konumlanmasıdır. Özellikle büyük ölçekli, sermaye ihtiyacı yüksek ve geri dönüş süresi uzun yatırımlarda, özel sektörün tek başına üstlenmekte zorlanacağı risklerin paylaşılması büyük önem taşıyor. Zira, sanayimizin

en kritik hedeflerinden biri, stratejik sektörlerde ölçek büyütme, kapasite derinleştirme ve küresel ölçekte rekabet edebilen güçlü oyuncular yaratmaktır. Bu hedef doğrultusunda Türkiye Varlık Fonu'nun uzun vadeli bakış açısı ve güçlü bilançosuyla sürece eşlik etmesi sanayimiz için önemli bir kaldıraç işlevi görecektir. Sanayimizin en kritik hedeflerinden biri, stratejik sektörlerde ölçek büyütme, kapasite derinleştirme ve küresel ölçekte rekabet edebilen güçlü oyuncular yaratmaktır. TVF'nin uzun vadeli bakış açısı ve güçlü bilançosuyla sürece eşlik etmesi sanayimiz için önemli bir kaldıraç işlevi görecektir. Etkin ve akılcı bir şekilde kullanıldığı takdirde, TVF'nin sahip olduğu finansal kapasite ve stratejik vizyonun, dönüşüm sürecinde sanayimize yalnızca bir finansman aracı değil, güvenilir bir yol arkadaşı

olabileceğine inanıyorum.”

‘Bağımlılık azalacak’

Türkiye Varlık Fonu Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi Arda Ermut ise “Gelecek nesillere daha güçlü bir ekonomi bırakma hedefi doğrultusunda kurulan Türkiye Varlık Fonu'nun faaliyete başladığı günden bu yana temel yaklaşımı, kısa vadeli sonuçların ötesine geçerek uzun vadeli ve sürdürülebilir değer üretmek oldu. Portföy yönetiminde değer üretmeye odaklanırken, bir yandan da Türkiye Varlık Fonu'nun temel görev alanlarından biri olan stratejik yatırımları hayata geçiriyoruz. Özellikle enerji, madencilik, altyapı, lojistik ve teknoloji gibi alanlarda; dışa bağımlılığı azaltacak, üretim kapasitesini artıracak ve uzun vadeli ekonomik fayda sağlayacak projelere odaklanıyoruz” dedi.

Varlık Fonu sanayinin stratejik ortağı olmalı

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçıvan, Türkiye Varlık Fonu'nun özel sektörle risk paylaşan ve uzun vadeli dönüşümü mümkün kılan bir paydaş olarak konumlanması gerektiğini belirterek, fonun sanayi için stratejik bir kaldıraç olacağını vurguladı.

İSO Meclisi'nin şubat ayı olağan toplantısı, Türkiye Varlık Fonu'nun üretim hayatındaki önemi ana gündemiyle gerçekleştirildi. Toplantıya TVF Genel Müdürü Arda Ermut konuk olarak katıldı. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, dünya genelinde devletlerin stratejik yatırımlar ve risk paylaşımıyla sanayiye aktif şekilde yönlendirmeye başladığına dikkat çekti. ABD ve AB'nin müdahaleci teşvik yapılarını örnek gösteren Bahçıvan, Türkiye'nin de bu küresel değişimde stratejik öncelikler belirlemesi gerektiğini ifade etti.

TEKNOLOJİ ODAKLI YAPISAL DÖNÜŞÜM ZORUNLULUK

Türkiye'nin güçlü bir üretim kabiliyetine sahip olduğunu ancak sanayinin halen ağırlıklı olarak düşük teknolojiye yapıya dayandığını belirten Bahçıvan, imalat sanayi girişimlerinin büyük çoğunluğunun düşük yoğunluklu sektörlerde toplandığını vurguladı. Yüksek teknoloji yatırımlarının sermaye yoğun ve riskli doğası gereği sadece özel sektör imkanlarıyla hayata geçirilmesinin gerçekçi ol-

madığını söyleyen Bahçıvan, kamunun daha etkin rol aldığı ve riskin paylaşıldığı bir çerçeveye ihtiyaç duyulduğunu belirtti. TVF'nin uzun vadeli bakış açısının stratejik sektörlerde ölçek büyütmek için önemli bir kaldıraç olacağını kaydetti.

YERLİ ÜRETİM VE CARİ DENGİ VURGUSU

Sanayicilerin TVF'den temel beklentisinin yerleşmeyi güçlendiren ve cari açığı yapısal olarak azaltan projelerin desteklenmesi olduğunu dile getiren Bahçıvan, fonun yarının rekabet gücüne odaklanması gerektiğini söyledi. İSO olarak Stratejik Dönüşüm Merkezi ve İSO Girişim Sermayesi Yatırım Fonu gibi önemli adımlar attıklarını hatırlatan Bahçıvan, Varlık Fonu ve Türkiye Teknoloji Fonu'nun bu girişimlere yapacağı yatırımların sanayideki nitelikli sıçramaya güç katacağını ve dönüşüm sürecine ivme kazandıracağını sözlerine ekledi.

"Varlık Fonu özel sektörle ortak hareket etmeli"

ISO Başkanı Erdal Bahçivan, Varlık Fonu'nun özel sektörün yerine geçmeyen, ama onunla birlikte hareket eden stratejik bir aktör olarak konumlanmasını beklediklerini dile getirdi.

MERVE YİĞİTCAN

İstanbul Sanayi Odası'nın (ISO) şubat ayı olağan meclis toplantısı "Değer Yaratma, Stratejik Yatırımlar ve Sürdürülebilir Kalkınma Açısından Türkiye Varlık Fonu'nun Üretim Hayatımız Açısından Önemi" ana temasıyla gerçekleşti. Türkiye Varlık Fonu Genel Müdürü Arda Ermut'un konuk olarak yer aldığı meclis toplantısının açılışında konuşan **ISO Başkanı Erdal Bahçivan**, son yıllardaki iyileşmelere rağmen **sanayinin** halen ağırlıklı olarak düşük ve orta-düşük teknolojiye dayalı bir yapıya sahip olduğuna dikkat çekti. Yarı ısıra **sanayinin** uzun yıllar taşıyıcı kolunu olmuş bazı sektörlerin, son dönemde sıkı para politikaları, döviz bazında artan maliyetler ve bir dizi yapısal sorun nedeniyle rekabet gücü sıkıntılı-

yaşadığını vurgulayan Bahçivan, "Bu sektörlerde varlık ve iddialarımızı sürdürmemizin yolu, teknoloji açılımını kapatarak yüksek katma değer odaklı yapısal dönüşümü başarmamızdan geçiyor" dedi.

Sanayide dönüşümün yalnızca özel sektörün imkanlarıyla hayata geçirilmesinin gerçekçi olmadığını vurgulayan Bahçivan, "Yüksek teknoloji yatırımları, doğası gereği sermaye-yoğun, getirisi uzun vadede elde edilebilen ve başlangıç aşamasında risk seviyesi yüksek olabilen yatırımlar. Bu nedenle kamunun

daha etkin rol aldığı, kamu-özel işbirliğine dayalı, riskin paylaşıldığı ve uzun vadeli bakış açısının hakim olduğu bir çerçeveye ihtiyacımız var" ifadelerini kullandı.

Stratejik ortaklık vurgusu

Türkiye Varlık Fonu'nun 2024 yılında 360 milyar dolar büyüklüğe ulaşan konsolide varlıklarıyla dünyanın en büyük 10 varlık fonu arasında olduğunu hatırlatan Bahçivan, **sanayinin** Türkiye Varlık Fonu'ndan beklentilerini şu şekilde sıraladı: "Beklentimiz, Varlık

Fonu'nun özel sektörün yerine geçmeyen, ama onunla birlikte hareket eden, riskleri paylaşan ve uzun vadeli dönüşümü mümkün kılan tamamlayıcı bir stratejik aktör olarak konumlanmasıdır. Özellikle büyük ölçekli, sermaye ihtiyacı yüksek ve geri dönüş süresi uzun yatırımlarda, özel sektörün tek başına üstlenmekte zorlanacağı risklerin paylaşılması büyük önem taşıyor. Zira, **sanayimizin** en kritik hedeflerinden biri, stratejik sektörlerde ölçek büyütme, kapasite derinleştirme ve küresel ölçekte rekabet edebilen güçlü oyuncular yaratmaktır. Bu hedef doğrultusunda Türkiye Varlık Fonu'nun uzun vadeli bakış açısı ve güçlü bilançosuyla sürece eşlik etmesi **sanayimiz** için önemli bir kaldıraç işlevi görecektir. İlk aşamada amacımız, ülke içinde ara malı üretim kapasitemizi güçlendirerek tedarik zincirlerimizi yerleştirmek olmalıdır. Bu yalnızca ithalat faturasını düşürüp cari dengeyi iyileştirmek için değil; aynı zamanda **sanayinin** dış şoklara karşı hassasiyetini azaltmak, kaliteli, güvenli ve hızlı tedarik sorununu çözmek açısından da oldukça kritik" dedi.

Özel sektörün dinamizmi desteklenmeli

Sanayicilerin bir diğer beklentisinin de yüksek katma değerli üretime yönelik dönüşüm sürecinde Türkiye'nin Ar-Ge kapasitesini, teknolojik yetkinliğini ve beşeri sermaye yapısını güçlendiren bir yaldayının benimsenmesi olduğunu dile getiren Bahçivan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Varlık Fonu'nun dahil olduğu projelerde yalnızca bugünün finansal getirisine değil, yarının rekabet gücüne odaklanacak bir anlayış hakim olmalı, **sanayimizin** küresel değer zincirinde daha üst basamaklara çıkmasına katkı sağlayacaktır. Hiç kuşkusuz, tüm bu sürecin serbest piyasa ilkeleriyle uyumlu, özel sektörün dinamizmini destekleyecek ve uzun vadede sürdürülebilirliği esas alan bir zemine yürütülmesi büyük önem arz ediyor. Etkin ve akıcı bir şekilde kullanıldığı takdirde, Türkiye Varlık Fonu'nun sahip olduğu finansal kapasite ve stratejik vizyonun, dönüşüm sürecinde **sanayimiz** yalnızca bir finansman aracı değil, güvenilir bir yol arkadaşı olabileceğine inanıyorum. Türkiye'nin **sanayide** nitelikli bir sıçrama yapabilmesi, kamu ile özel sektörün aynı vizyon etrafında, aynı uzun vadeli perspektifle buluşmasından geçiyor."

Bindiğin dalı kesmek: Sanayisizleşme

ÖNERİ -
YORUMŞeref Oğuz
serref.oguz@mbe.com.tr

Avrupa; önce zenginleşti, sonra yaşlandı. Biz ise zenginleşmeden yaşıyoruz. Tıpkı hükümetin sanayimizi, olgunlaşmadan, zenginleşmeden eritmesi gibi... Oysa sanayi bizim can damarımız

Türkiye, üretmek ve ürettiğini satmak zorunda olan ülke... Sanayi; bir şeyden çok üretmektir ve mevcut iktidar, ülkeyi hızla sanayisizleştirme yolunda. Oysaki henüz "zengin ülke" düzeyine ulaşmadan sanayi payını kaybedersen, Yunanistan, Latin Amerika tipi patolojiye duçar olursun, fakir kalırsın.

Literatürde buna; "prematüre de-industrialization" deniyor. Normal bir şey değil yaptıkları... Bugün fazlaca övündüğümüz savunma sektörü de ülkenin sanayileşme kabiliyetine dayanıyor. Bindiğin dal sanayi ama sen onu kesiyorsun? Hangi akla hizmettir, neden şakağımıza sıkır bir ekonomi yönetimi?

SAVUNMA SEKTÖRÜNDE SANAYISİZLEŞME TEHLİKESİ VAR
Gelişmiş ülkelerde sanayisizleşme, fert başına gelir düzeyi 15-25 bin \$ iken başlar. Oysa biz hormonlu kurla her ne kadar "zengin ülke" olduk desek; orta gelir tuzağında debeleniyor, hatta geri gidiyoruz. Hal böyle iken bir zamanlar %30'lardaki ekonomide sanayinin payını %20 altına indirmek ihanettir.

Hükümet, rant yönelimli politikalar ile gelir dağılımını bozmuş, orta sınıfı buharlaştırmış ve dışa bağımlılığı artırmış... İstihdamdaki sanayi kaybı, verimliliği budadığı gibi sanayiye mutlak daralma getirmiş bulunuyor. Ülkeye verilebilecek en büyük zarar, bilinçli bilinçsiz; sanayisizleşme sürecidir.

not

ERDAL BAHÇIVAN SANAYİMİZİN GELECEĞİ İÇİN UYARIYOR

İstanbul Sanayi Odası'nın PMI (satınalma yöneticileri endeksi) verilerine bakıyoruz, 2023'ten bu yana daralmayı görüyoruz. Başkan **Erdal Bahçivan**'ın tüm beyanatları alarm veriyor, adeta sanayi için alarm niteliğinde uyarılarla dolu... Ancak hükümetin "savunma hariç" sanayiye kulak astığı yok...

SANAYİ LÜGATİ

- **İmalat sanayi:** Endüstrimizin bel kemiği, ihracatımızın dayandığı üretim kabiliyetimiz
- **Savunma sanayi:** 3 tarafı deniz, 4 tarafı sorunla çevrili bu coğrafyada var olma savaşımız
- **Sanayi teşvikleri:** Hak edene ve değer üretmeye verilmesi gereken ama zombilere giden...
- **Yapısal reform:** Kamudan beklenen ama sanayicinin de yapması gereken reformlar

İKİ SORU İKİ CEVAP

Sanayisizleştirmeye dair...

● **Erken sanayisizleşmenin sonucu?**
Orta gelir tuzağı derinleşir, verimlilik artışı yavaşlar, gelir dağılımı daha da bozulur, demokrasi ve kurum kalitesinde gerileme riski artar, dış borç ve ithal bağımlılığı kronikleşir, kalıcı kopuş gelir.

● **Yeniden sanayileşme mümkün mü?**
Teknik olarak **evet**... Bunun için reel kuru rekabetçi düzeyde tutmak, iç ticaret hadlerini **düzeltilmek**, aktif seçici sanayi politikaları uygulamak şart. Aksi halde 2030'larda düşük gelir düzeyine ineceğiz.

"TVF sanayicinin yol arkadaşı olsun"

Özel sektörün tek başına üstlenmekte zorlanacağı risklerin paylaşılmasının büyük önem taşıdığını belirten **İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan**, "TVF'nin sahip olduğu finansal kapasite ve stratejik vizyonun, dönüşüm sürecinde **sanayimize** yalnızca bir finansman aracı değil, güvenilir bir yol arkadaşı olabileceğine inanıyorum" dedi.

Hamide HANGÜL

Dünyanın köklü bir dönüşüm için de olduğu, **sanayinin** de teknoloji odaklı yapısal dönüşümü için gerekli finansman ihtiyacına dikkat çeken İstanbul **Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan**, Türkiye Varlık Fonu'na (TVF) 'paydaşlık' önerisinde bulundu. Özellikle büyük ölçekli, sermaye ihtiyacı yüksek yatırımlarda, özel sektörün tek başına üstlenmekte zorlanacağı risklerin paylaşılmasının büyük önem taşıdığına işaret eden Bahçivan, kamu-özel işbirliğine dayalı bir çerçeveye ihtiyaç olduğuna vurgu yaparak, "Beklentimiz; Türkiye Varlık Fonu'nun (TVF) özel sektörün yerine geçmeyen ama onunla birlikte hareket eden, riskleri paylaşan ve uzun vadeli dönüşümü mümkün kılan bir paydaş olarak konumlanmasıdır" dedi. **İSO Şubat ayı** meclis toplantısının açılışında konuşan **İSO Başkanı Bahçivan**, sözlerini şöyle sürdürdü: "**Sanayimizin** en kritik hedeflerinden biri, stratejik sektörlerde ölçek büyütme, kapasite derinleştirme ve küresel ölçekte rekabet edebilen güçlü oyuncular yaratmaktır. TVF'nin uzun vadeli bakış açısı ve güçlü bilançosuyla sürece eşlik etmesi **sanayimiz** için önemli bir kaldıraç işlevi görecektir. Varlık Fonu'muz,

2024 yılında 360 milyar dolar büyüklüğe ulaşan konsolide varlıklarıyla dünyanın en büyük 10 varlık fonu arasında yerini aldı. Etkin ve akılcı bir şekilde kullanıldığı takdirde, TVF'nin sahip olduğu finansal kapasite ve stratejik vizyonun, dönüşüm sürecinde **sanayimize** yalnızca bir finansman aracı değil, güvenilir bir yol arkadaşı olabileceğine inanıyorum."

Sanayimiz orta-düşük teknolojiye sahip
İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, "İyi-

leşmelere rağmen **sanayimiz** halen ağırlıklı olarak düşük ve orta-düşük teknolojiye dayalı bir yapıya sahip" dedi. Bahçivan, "2024 itibarıyla imalat **sanayi** girişimlerinin yüzde 87'si, istihdamın yüzde 77'si, cironun ise yüzde 70'i düşük ve orta-düşük yoğunluklu **sanayilerde** toplanmış durumda. Daha önemlisi, **sanayimiz** uzun yıllar taşıyıcı kolunu olmuş sektörlerimiz, son dönemde sıkı para politikaları, döviz bazında artan maliyetler ve bir dizi yapısal sorun nedeniyle rekabet gücü sıkıntıları yaşıyor" önerisi yaptı.

"Jeopolitik gerilimin ardı kesilmiyor"

Küresel güçler arasındaki ticari ve teknolojik rekabetin had safhaya ulaşırken, jeopolitik gerilimlerin de ardı arkası kesilmediğine işaret eden Bahçivan, son yıllarda enerji krizi ve teknolojik rekabetteki geriye düşüşüyle ciddi darbe alan Avrupa'nın, hem ekonomik ve askeri güvenlik mimarisini yeniden şekillendirmeye çalıştığını, hem de Hindistan, Mercosur gibi yeni ortaklıklar geliştirdiğini, değerli metallerdeki olağanüstü fiyatlamaların, yükselen belirsizlik ortamının ana göstergesi

niteliğinde olduğunu vurguladı. Şokların giderek sıradanlaştığı, öngörülemezliğin adeta 'yeni normal' haline geldiği bir gidişatin söz konusu olduğunu belirten Bahçivan, "Bu karmaşanın arka planında, küresel dünya düzeninin yön arayışı var. Serbest ticaretten emek göçüne, bağımsız kurumlardan uluslararası hukuka, yerleşik tüm paradigmalara, bir 'dip dalgası' ile değil; küresel hiyerarşinin en tepesinden gelen müdahalelerle alt üst ediliyor" ifadelerini kullandı.

Çin'in ABD'ye kaybettiği ihracatını dünyanın kalan pazarlarına aktarmak konusundaki agresif tavrının, rakiplerini daha da korumak bir pozisyona ittiğine işaret eden **Erdal Bahçivan**, sözlerini şöyle sürdürdü: "Çin gibi devasa bir ölçekle rekabet edebilmek için eski mekanizmaların geçerli olmadığını herkes görüyor. Dünya ölçeğinde devletler giderek daha fazla oyuna dâhil olmaya başladılar. Türkiye hem yurtiçi pazarda hem de ihracat pazarlarında yükselen risklerden azade değil. Özellikle Avrupa Birliği'nin girmiş olduğu yeni ticari iş birlikleri bizi çok daha zorlu ve karmaşık bir tabloyla karşı karşıya bırakmış durumda. Hiç kuşkusuz, Türkiye'nin azımsanmayacak güçte bir **sanayi** altyapısı var. Ancak bu durum, bizleri kendi gerçekliğimizle yüzleşmekten alıkoymamalı."

"Teknoloji açığı yüksek katma değerle kapanır"

Sanayinin uzun yıllar taşıyıcı kolunu olan bazı sektörlerin, son dönemde sıkı para politikaları, döviz bazında ar-

tan maliyetler ve bir dizi yapısal sorun nedeniyle rekabet gücü sıkıntıları yaşadığına işaret eden Bahçivan, "Bu sektörlerde varlık ve iddialarımızı sürdürmemizin yolu, teknoloji açığımızı kapatarak yüksek katma değer odaklı yapısal dönüşümü başarmamızdan geçiyor. **Sanayide** dönüşümün yalnızca özel sektörün imkânlarıyla hayata geçirilmesinin gerçekçi olmadığı açık. Yüksek teknoloji yatırımları, sermaye-yoğun, getirisi uzun vadede elde edilebilen ve başlangıç aşamasında risk seviyesi yüksek olabilen yatırımlar. Bu bağlamda AR-GE, dijital altyapı, yeşil dönüşüm ve ölçeklenme gibi yatırım süreçleri, ciddi bütünlüklerde finansman da gerektiriyor. Bu nedenle kamunun daha etkin rol aldığı, kamu-özel işbirliğine dayalı, riskin paylaşıldığı ve uzun vadeli bakış açısının hakim olduğu bir çerçeveye ihtiyacımız var. Gerekirse daha fazla kamu kaynağının daha stratejik ve hedefli bir şekilde bu dönüşüme yönlendirilmesi gerekiyor" diye konuştu.

Sanayiciler TVF'den 'destek' istedi

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin şubat ayı olağan toplantısı, dün "Değer Yaratma, Stratejik Yatırımlar ve Sürdürülebilir Kalkınma Açısından Türkiye Varlık Fonu'nun (TVF) Üretim Hayatımız Açısından Önemi" gündemiyle yapıldı.

TVF Genel Müdürü Arda Ermut'un da katıldığı toplantıda konuşan İSO Başkanı

Erdal Bahçıvan, küreselde devletlerin giderek daha fazla oyuna dahil olmaya başladığını belirterek şöyle konuştu: "Beklentimiz TVF'nun özel sektörün yerine geçmeyen ama onunla birlikte hareket eden, riskleri paylaşan ve uzun vadeli dönüşümü mümkün kılan bir paydaş olarak konumlanması. Özellikle büyük ölçekli, sermaye ihtiyacı yüksek

ve geri dönüş süresi uzun yatırımlarda risklerin paylaşılması büyük önem taşıyor." • Ekonomi Servisi